

Beretn. ang. Nordisk Råds 17. og 18. session 1969 og 1970.

„ett väldigt framsteg“ dog ikke helt skjule, at der efter hans opfattelse fandtes „mørke punkter i oppgørelsen. Jag ser då inte saken ur svensk utan ur *nordisk* synvinkel“. Han beklagede således, at „på flera punkter en protektionistisk inställning fått ersätta en strävan efter bästa möjliga utnyttjande av de samlade resurserna i Norden. Många har tydligt fruktat en alltför ojämn fördelning av vinster och fördelar“. Han hentydede hermed til toldsuspensionerne og transiteringen af fisk såvel som det langsomme tempo, i hvilket man vil søge at harmonisere skattepolitikken.

Willoch polemiserer mod Ohlin.

Bertil Ohlins kritik var formentlig først og fremmest rettet mod Norge. I alt fald var det den norske handelsminister Willoch, som besvarede den ved at vende beskyldningen for protektionisme mod Sverige selv og ved at begrunde det norske standpunkt i toldstriden:

„Hr. Ohlin mente å se en proteksjonistisk instilling i visse deler av utkastet. Jeg tror vi må erkjenne at han har delvis rett. Enkelte bestemmelser tar sikte på å begrense import fra land utenfor Norden. Etter mit skjønn bør Norden for sin egen skyld være meget forsiktig med tiltak med sikte på å skade import fra andre land. . . . Men hr. Ohlin kan vel ikke ha ment at tollsuspensjonene hører med til de proteksjonistiske deler af bildet. Kravene om varig eller midlertidig tollfrihet for driftsmidler begrenser jo den kunstige beskyttelse for visse basisindustrier og letter importen fra land utenfor Norden til fordel for viderebearbeidende industrier. Suspensjonene er for så vidt i godt samsvar med det frihandelssyn som hr. Ohlin har gitt så overbevisende uttrykk for i sin faglige produksjon.

Unntak og overgangsordninger reduserer de økonomiske utslag man kan vente seg, men er på den annen side forutsetninger for at det hele skal kunne gjennomføres uten å skape berettigede reaksjoner og motforestillinger, som i sin tur ville kunne bli til skade for nordisk samhold“.

I anledning af et af statsminister Palme udtalt håb om, at suspensioner og overgangsordninger kunne afvikles betydelig hurtigere end forudsat i traktaten, advarede Willoch „mot forsøk på under marsjen å skjære

ned overgangstider eller på annen måte minske de innrømmelser som er gitt de økonomisk svakere parter i samarbeidet“.

Olof Palme om tre slags vanskeligheder.

Den svenske statsminister Olof Palme pegede på de tre slags vanskeligheder, som arbejdet med Nordek-planen havde måttet overvinde. For det første at fire landes politiske vilje skulle være samstemt på samme tidspunkt. For det andet at forene en enhed i grundlæggende økonomiske spørgsmål med forskelle i de nordiske landes sikkerhedspolitik. For det tredje at løse en mængde besværlige konkrete problemer, som har spærret vejen for en løsning i landbrug, fiskeri, toldsuspensioner, finansieringsspørgsmål, transporter m. m.

Palme afviser indblanding i nabolandenes sikkerhedspolitik.

Særlig opmærksomhed vakte følgende udtalelse om udenrigspolitikken, fordi den kunne opfattes som et svar på påstande om, at Sverige gennem Nordek prøver at drage Danmark og Norge ud af Nato og over til en alliancefri politik:

„Det finns ingen anledning att undanskymma att dessa skillnader i säkerhetspolitik innebär en centrifugal kraft i det nordiska samarbetet. Vi håller var och en fast vid vår säkerhetspolitik därför att vi anser den stå i överensstämmelse med våra länders viktiga intressen. Vi i de nordiska länderna söker inte ett ögonblick påverka eller blanda oss i grannländernas grundläggande utrikespolitik. En sådan inblandning skulle bl. a. kunna rubba det lugn och den stabilitet som under lång tid satt sin prägel på läget i Norden. Vi utgår från skillnaderna som ett politiskt faktum. Inom ramen för de begränsningar som därmed anges har vi sökt och skall söka vidga och fördjupa det nordiska samarbetet“.

EFTA og den nordiske samhandel.

Olof Palme pegede på den ofte fremhævede kendsgerning, at mens mange andre nordiske reformer er meget konkrete og omgående viser deres gavnlige virkninger, får toldunionen først sine gunstige resultater på længere sigt. „På kort sikt står nackdelar och förändringar som innebär osäkerhet i förgrunden“. Erfaringerne fra EFTA giver